

სწილვის უსურსელი

სურათებიანი დამატება

დამატების № 187.

კვირა, 25 იანვარი 1904 წ.

ნაბითის № 2389.

უკატრონო

(დასასრული*)

ერთ საღამოს აკოფა შემოვიდა, ჩვეულებრივად ჟრასაკო დაღვე ახსენა, პავლეს რაღაცაზე მოლაპარაკა და შემდეგ კუთხეში მჯდომ ნუცას მიუბრუნდა:

— იცი რა? ე იმერეთშიც ვყოფილვარ, კახეთიც მინახეს, ბაქოშიც ვიყავი, სათათრეთიც ენახე და... მთელი საქართველო შემომივლია. ცოლიცა მყავს, ძმებიცა მყავს, შვილიცა მყავს, მაგრამ... მოდი, რაც გახდეს, გახდეს და, ერთი შვილის შვილი მაჩუქე. ჰა? რას იტყვი?

ნუცა მამწინვე გარედ გავარდა, კარებიან გაჩერდა და აკოფას წასვლას ელოდა. გარეთ ციოდა, თოვდა. სახლიდან აკოფა და პავლე გამოვიდნენ ლაპარაკით. ნუცა ძიას ამოეფარა და იმით ლაპარაკს უფრო დაუფლდა.

— ბიჭო და, ხუთი თვეა, რაც ჯვარი დაიწერე და... მთელი სოფელი მიგაზე ლაპარაკობს და მე რა ვიცი. — ამ შეიღებდა აკოფა.

— მე რაღა ვიცი! ილაპარაკონ რა!

— მეგრე და მართალი რომ გამოდგეს?

— მაგასაც მოვესწრობით. — და დაშორდნენ.

უსაქმოდ იდგა და სიცივისგან გაფითრებული უკანვე შემოდიოდა, მაგრამ მიინც ვერ დაიძინეს. მამლის ყვირილმა მოატანა. პავლემ ხერხინვა ამოუშვა, ნუცა კი თითქმის რიგრაგმდ იჯდა ბუხრის წინ და მიქრალ ცეცხლს ჩასცქეროდა. ნუცამ მეორე ღღეს შენიშნა, რომ პავლე მას ჩუხედ და ქურდულად ათვლიდნენ და რაღაცის თქმა უნდა, მაგრამ არაფერი სთქვა, გარეთ გავიდა და სამკვლელ მთელი ღღე დაკეტილი ჰქონდა. საღამოზე ნუცას დედამთილი მოვიდა, სანთელი აანთო, რამდენჯერმე „უკატრონო“ ათვალ-ჩათვლიერია, შემდეგ პავლეს თეორწინების ღღე მოიგონა და მის აქეთ გასულ თვეების თვლა დაიწყო. ნუცამ ლაპარაკი არ დაამთავრებინა, გარედ გამოვიდა და პირდაპირ ბატონიანთსა წავიდა. უკან მხოლოდ მეორე საღამოს დაბრუნდა. პავლე გაჩაღებულ ბუხრის წინ იჯდა და საქველს თეთონ ხარზავდა. ნუცა სახლში თითქმის შეიპარა, პავლეს ხმა არ გასცა, თვალდუნული პირდაპირ თაროსკენ წავიდა და წმინდა ქურკელს ცოცხალი რეცხვა დაუწყა. პავლე არცეკი მობრუნებულა, ისევ ბუხარში იხედებოდა, მხოლოდ ჩუმი ხმით ჰკითხა:

— სად იყავი?

ნუცამ ხმა არ ამოიღო.

— საქველს მოამზადებდი და ისე წახვიდილი. — უსაყველურა პავლემ და იმის ხმაში უკმაყოფილება და აღუტევა მოისმა.

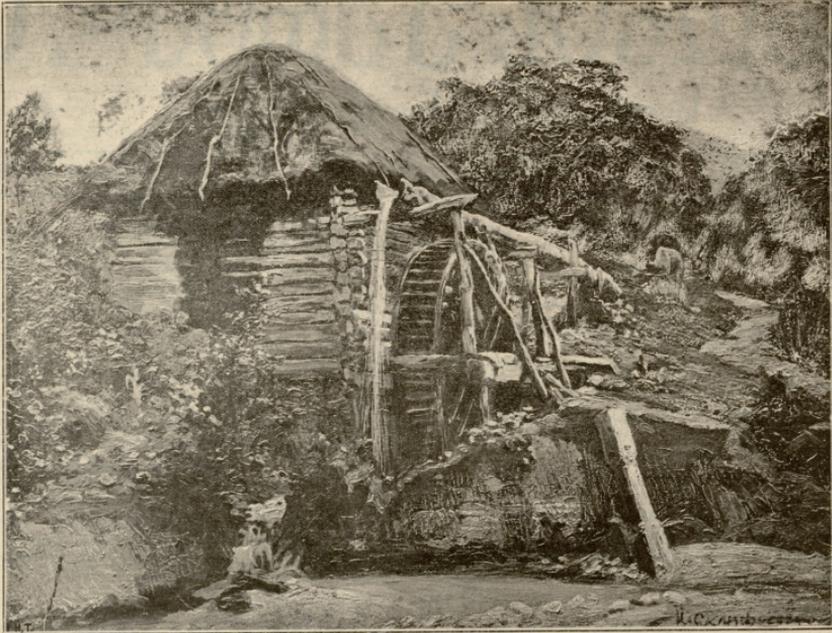
სურათების გამოთქმა ტრელისის „დაღვის ტარის“ დარბაზში.

ნუცა დიდანს იდგა ძარ ქვეშ. მერე ფრთხილად კარები შეიღო და სახლში შევიდა. პავლე დაწოლილიყო, მაგრამ არ ეძინა. იმ დამეს ორივემ ბევრი იტრიალეს, არ ეძინებოდათ. პავლე წამდა-უწოთ ახველებდა, ღვებოდა, ცეცხლს უეყოფადა და ისევ წებებდა. ნუცა რამდენჯერმე გარეთ გავიდა, იქ

— საქვე მქონდა...

— ისეთ საქვეს მოქცემ, რომ... — წამოიღა, ტყვის საფრთხელი მოგოიჯა, განზე გადააგლო და სიხუმის შემდეგ თავის ქნევით და ნაწყვეტ-ნაწყვეტად განაგრძო: — ვიცი... ვერ მომატყუენ... დამაცა, დამაცდეთ... ვიცი... ვიცი...

— რა იცი? — წამოსცა ნუცას და თავისავე კითხვისა შეიშინდა, კარებისკენ მიიხედა.

სურათების გამოფენის ტიფლისში. — გომბორზე. — სურათი სკლავისთვის.

— ვიცი... ვიცი... ვიცი... — ბუტბუტებდა პავლე, ერთ ადვილზე ტოკავდა, აქეთ-იქით იხედებოდა, რაღასაც ენებდა. შემდეგ უტებ მობრუნდა, თავიანთსულ ნუცას მიგარდა და სილა გაართვა. ვიცი! — მიამბა და ერთხელ კიდევ გაართვა.

ნუცამ თავიბრზე ხელები აიფარა და იქვე ჩაჯდა. თავდაიწყოებული და გამხეცებული პავლე განაბლულ ნუცას ფეხებით და ორივე ხელით თავსა, მხრებსა, ხელებში და საცა კი მოხვედებოდა სივდა, სთლავდა და განუწყვეტლავ ყვიროდა:

— ვიცი ვიცი! ვიცი! — მერე რა დინება, რომ ნუცა წინააღმდეგობას არ უწყებს, არ მიუბრბის, შედგა და არ იცოდა რა ექნა, ვიცი... ვიცი მეფეთქი... — ერთხელ კიდევ, მაგრამ ჩუმად და არეულად გაიმეორა, ბუნარს მიუჯდა და მამით ცეცხლს ქმეძე დასწყო.

ნუცა ისევ ისე იჯდა, როგორც ჩაიკეცა. მოიკუმში, მოიკუმში, დაპატარავდა, ხელები ისევ თავიბრზე ჰქონდა აფარებული და სასუკლის გამეორებებს ელოდა. შემდეგ ჩუქისა და სუსტის მხით ტრიალი დაიწყო. პავლემ ბუბრის წინ ქეჩა გაიშალა, თავი მუთავა დაიღო, მახარა წაიხურა, ძილი უწოდდა, მაგრამ ოთხში კიდევ დიდახსა ისმოდა იმისი ხანგამოშვებითი ხეგლა და ისევ იქვე მჯდომ ნუცას მისუსტებული ტრიალი.

ამ დღიდან იმათი ცხოვრება გამოიკვალა. ერთმანეთს არ ელაპარაკებოდნენ, მაგრამ მათ შორის უსიტყუო ბრძოლა დაიწყო. პავლე ყოველთვის ჩხუბის მიზეს ენებდა, პირსახეზე გაჯავრება და უკმაყოფილება ეტყობოდა, ხშირად ნუცასთან მომხიდაბელ საჭმელს იწუნებდა და სასაღილოდ აკოფასთან მიდიოდა, ნუცა სლუბდა, ქმარს ერიდებოდა და ყოველ დღე და ყოველ საათს ცემას ელოდა.

შუა ზამთარი იყო. სამი დღე განუწყვეტლოვ თოვდა. მიეზი, მიმდგრები და სოფლები ღრმა თოვლით იყო ჩაფლული. მხოლოდ აქა-იქ მიწის პირიდან კოტათი აწეული სახლის კედლები, ეკლესია და სათივების ბოძები ირავლივ გამეფებულს თითქმის ფერს არღვევდა. ყველგან მოძრაობა შეწყდა, ყოველივეს სახიდა თოვლი წაიხურა და ისვენებდა.

ამ დღეს ნუცამ დილიდანვე შუკლის სუსტი ტყვილი იგრძნო, მაგრამ უკრალდებდა არ მაქცია. შეადლისას ტყვილი მა უმბატა და ნუცა დეფიკრდა, შეშინდა, შეგრწყუნდა. საღილობისას, პავლე რომ ბუნართან იჯდა და ლობობის ელოდა, იქვე ჩაჯდარბა ნუცამ სახეს ჯამი ხეილიდან გაუშვა, გატეხა, ხეზე წაიბოკრა და სუსტად დაიკეცნესა. პავლემ ცირად გადახედა და დაულერია. ნუცა თაროსკენ გაიქცა, რაღაცს ძინა... დაიწყო. ნაწილითაღო და, რომ არ დაიყარა, თათობს

იკენებოდა და ტყვილიდან დამეკილი სახეს პავლეს მკაცრ თვალს არილბოდა. საიღო შემდეგ მარტო დარჩა, თავისუფლად ეწვენოდა, ხან ტახტზე წვებოდა, ხან ბუბრის წინ ჯდებოდა, ხან დალიოდა, ტყვილის დასაშობათ თითებს იმტერებდა, სახნის უკვე მერებოდა, პირში ხელსახოცს იმტერებდა, ჰგლეჯდა, ღრინოდა და ხანგამოშვებით ყრულ ქვითინება სილა მოზე ლობობის გასაცხლებლად მოივს ადგა, ქვაბი ცეცხლზე შემოვდა და ისევ მიწვა. სამქედლოში რომ ჩაქუის რახა-რუბი შესწყდა და კარებთან პავლეს ფეხის ხმა მოისმა, ნუცა ლოგინზე წამოჯდა, ადგომა უწოდდა, მაგრამ ადგილიდან ვერ დაიძრა. პავლე პირა-პირ ბუბრისკენ წავიდა, კერაზე ჩამოჯდა და ცეცხლს დაატყერა. ნუცა ისევ ბალიშზე მიწვა და საბანი წაიხურა.

შუა დღე გადასული იყო. მამლებმა პირველად იყოვლეს. გარევე ქარი დასრალბებდა, ბუნარში ტრიალებდა, ნაცვიჩხალს აღივებდა და კერასთან შროლოვ პავლეს ანათებდა. ნუცამ ტყვილის ვეღარ გაუშლო, ეწვენოდა, ლოგინში ტრიალებდა, უწოდდა შეგლა ეთხოვნა, მაგრამ ვერა პავლეს. არც პავლეს ეძინა. ხშირად ახელებდა, ბუნარს მუგუზულბს ასწორებდა. ბოლოს ადგა, გაიარ-გამოიარა და ნუცასთან ვაგრბოდა.

— რა ვაყვირებს? — ქითხა და სიწუმის შემდეგ გაიმეორა: — რა ვაყვირებს მეფეთქი?

— დაუძებე... დაუძებე ვისმეს... — მოკვლი და ვათავილი — კარებთან მივიდა, დაფიქრდა, შემდეგ ასაფარბელი აიჭრა და ვავიდა. ცოტა ხნის შემდეგ სამქედლოდან საბერველის გუგუნნი და ჩაქუის რახა-რუბი მოისმა.

მისუსტებული და გავფთრებული ნუცა ბალიშზე ცხენდა. თავი გვერდზე გადმოვდო, თავის გვერდით შროლოვ ახლად დაბადებულ ბავშვს დაწყურბდა, გამხდარის ხელებით ჩერებში ახევიდა, სახანს ხურავდა და დასაწყველად ლეგის ანძრევიდა. ბავშვი ტირიდა, მაშინრა ხელს მისწავდა, მაგრამ პავლე ჯერ არისა ჩანდა. ნუცამ უკვე ვაწეებელი ყმაწვილი საბან ქვეშ ჩაიჭრა და ისვენებდა. გარევე ხეგლა მოისმა, კარებმა დაიჭრაილა. ნუცამ თავბუდე სახანი წაიხურა, ყმაწვილს ხელი მოავიდა და მიუქრდა. რამდენსამე წუთს გაუნძრევიდა იწვა, თუქცა გრძინობდა, რომ იქვე ტახტთან პავლე იღვა და მას დასწყურებდა.

დასცხა, პავრი შემოაკვლიდა, სახანი ორდენ ასწია, გამოიხედა და... წამოხტა. იმის წინ პავლე იღვა, ხელში ჩაქუჩი ეტყრა და ამღერეულის თვალბით ჩაქუჩებთან დასცქერბოდა. ყმაწვილს ცოვი პავრი მოხვდა, გაიღვიძა და ტრიალი დაიწყო. ცოლ ხელებ დასეკრული ნუცა მან პავლეს და ხს. შიოთს ოსთრბობა და არ იცოდა რა დიდა, რა იქნა.

— ბიჭო... ბიჭო... — ხმის კანკალით და ჩუმად დაიწყო ნუკამ და ისევ გახუმდა.

— აბა, მანერე... — არამყველებრივისა და ძალდატანებულის ღიმილით წაიხურჩოლა პავლემ და ერთი ხელი ტირილილისაგან გვირგვინებულ ბავშვისკენ ვაიწვირა. ნუკამ პავლის ერთ და იმავე დროს მოქმედება და მოლიბარე სახეს შეხედა და მასზე რაღაც ვადაწყვეტილება ვაიწვირა. ყმაწვილის ხელი სტაცა, თავისკენ მიიზიდა, კიდევ წაიხირო და დაიროჯა.

— დაიკ... დაიკ... ეხლავე... აი, ეხლავე... — ლულულულებდა ახალგაზდა დედა და შვილის სამჭაროდ რაღაც ჩერებში ახევედა.

— მანერე, ნუ გეშინიან... დემონთან არაფერს ეუხამ... ღმერთთან... ღმერთთან... — ყმაწვილის ხელი წააღო, თანვესკენ გასწია. დასუსტებული ნუკა ტახტიდან ვადახტა, როგორც ხელი ყმაწვილის სტაცა და მოლიბარე პავლის პირად-პირ დაეპყრო.

— დაიკ... ეხლავე გაჩვენებ... — შვილის ხელი გავუშვა, პავლეს ზეგით აწვეულს ხელს მესა, კბილები ჩაუჭირა, უკინა, ხელიდან ჩაქუჩი ვააშვიინა. შემდეგ მიწაზე მოფართობალე ყმაწვილის ხელი დასტაცა და კარებისკენ გაეცანა. კარებში პავლე წაიბრუნა, ხელი მოხვია, პერში აიყვინა და ტახტიც წაიღო. ნუკამ ვაიწვირა, ხელი ვააშვიინა და არის ნახტომით ისევ კარებთან ვაჩანდა. იმავე დროს გულზე რაღაც მოხვდა. ბავშვი ვაიწვიდა, მოღუნდა. ფეხშიშველად, პერანგის ამარა და თან-ვახლონი ნუკა ვარედ ვაგარდა, მიყურებული ყმაწვილი თავის პერანგში ვაბრახავია, გულზე მიიკრა და გაიქცა.

ყოველივე თოვლით იყო დაფენილი. ცივად, ქვიდან ქარი თოვლის მტვერს მოაქროლებდა. ყოველივეს ეძინა. ნუკა სასაშველოს ვასკიდა, ძარს მიუხაზოვდა და... უცებ შედგა, გახუმდა. გულზე სითბო იგრანა, ხელი მოიხვია, პერანგზე დაიხედა. ხელი დასუქვდა, თეთრი პერანგი შავდ ქაინდა შედგებოდა. თავის სახლიდან კარის ქრალი მოგონა, ყმაწვილის ხელი გავუშვა და ისევ ვაიქცა. თოვლი მუხლებმად სწვდებოდა, გზის ნაპირის ვახაზოდ არხში იფლობოდა, ლოცვას აწულებოდა, ტრახტიდან ჩამინაცვებო თოვლი თავზე ვაყრებოდა, საყველოს და თვალ-პირს უხეხებდა, სუნთქვას უშლიდა. გზის იქიდან ძაღლმა დაიყვება, ვაიბოქცა, მაგრამ თოვლი ჩაიფლო, უშდა და სირბილით მიმავალი ნუკა ყვეით და ვაიკოლა. ნუკა აკოვდა სახლის მიუხაზოვდა, რაღაცას ფეხი წაიბოქცა, წაიქცა, მაგრამ მამონივე წაიბოქცა, დარღვანში შევარდა და როგორ ხელით კარებს ბრახუნნი დაუწყო.

— ვინა ხარ, რა აშხავია? ნუკამ ხმა არ ვასცა და კარებს ვაყინული მუშტებით უფრო ძლიერ დაუშინა.

— ვინა ხარ მეთაი? — თქვენი ქორიშეეთ... თქვენი ქორიშეეთ... ვამიღვეეთ... — შეხედევა ნუკა და კარებს მიაწვია. აკოვდა კარი გავლო. „უპატრონო“ ოთახში შევარდა, კარი მიიხურა, ურდული ვაგუყარა და თეთონანკ ზედ მიაწვია.

— ვინ მოდიხ, რა ვწნა? — რა დავერბით, გოგო? — თქვი რაღა, რა აშხავია? — ეკითხებოდნენ აკოვა და მასლები.

— არ გუშევაათ... არ ვაულოოთ... თქვენი ქორიშეეთ... ქრავი ანთეს, ნუკას შეხედეს და ყველანი წაიბოქცნენ.

თენდებოდა დასახლების ორადილ ვარსკვლავი ოღნავ კომიკებდა. თოვლით დაფენილი მინდორ-ტყე-ველი მკრალილი ლილის ფრად შეიღებდა. აქაიკ ბუნებრიდან ბოლო აშოდიდა. პავლეს სახლის წინ ხაზილი შუიკინა, ზეგინად და ქვიდან კიდევ მოდიდნენ მახვებში და ჩახებში მოუხული ვღვხებნი. ძარანთ თოვლზე ვაღუყრებოდა და ვაიწვილი ახლოდა და-ბაღებოდა ბავშვი ვგლო. იმის ახლოს კუნძზე ქუჩქუჩი ვახვეული ნუკა ჩამოქვარდა, კანკალებდა, ცხახებდა და თავის შვილს თვალს არ არიდებდა. სამკველოსთან წინ და უკან თავჩაღუნული პავლე დადიდა და ვანუწყვეტილი ვუტუტუნდა:

— მე რა... რა ჩემი ბრალია... მოიხიბ... რა ჩემი ბრალია... მე რა...?

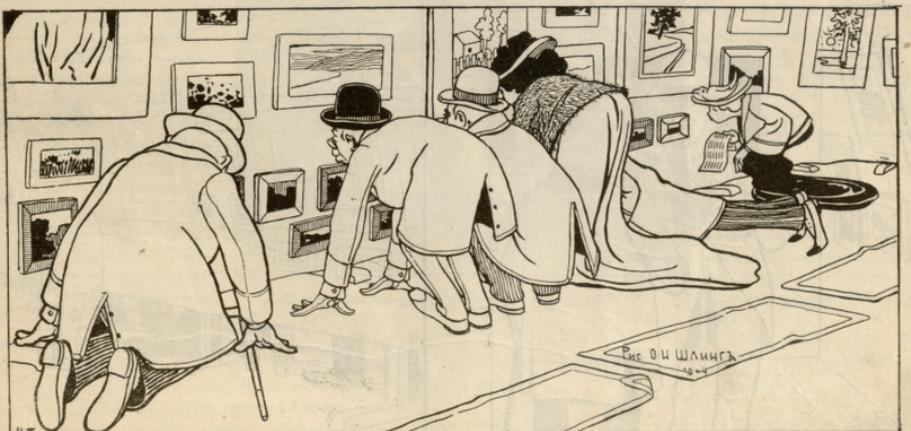
სამკველოს დარგზე პავლეს მოხუცებული დედა იჯდა. გულში მუშტის იცემდა, წინ და უკან ქანაბოდა და მოთქით ტირილიდა. ცოტა მოპორებოდა ხაზილი იდა; ყველა ოხრავით, თავს ქინდა და თვალ-ტრეშოთან აკოვდა ამხეცებდა, ანუწყ-შებდა. გზის ვაღდა მასლის დარღვანში ვაიწვილი ნაივსავი ქალები იღვან და ხმა მალა ტირილდნენ. ხაზის ვაჯუღე ხან დიდებოდა, ხან პატარავებოდა. ზოგი შინ ბრუნდებოდა, ზოგი ეხლა მოდიდა. მამასახლისი და გზორიკ მივოდნენ. თახირის შემდეგ თოკი მოიტანა, პავლეს მიუხაზოვდა და ხელეგის კერა დაუწვეს. პავლე არ ეწინააღმდეგებოდა და თანისთვის მუტუტუნდა:

— მე რა... საე უნდა ვაიქცე... ისევ წაიბოქცა... მე რა?

ოთხმა ვღვხმა ხელზე შეკრული პავლე წინ ვაიბოქცა და მალე თოვლში ჩაფლოლი ღიბეს მიეფარნენ. მზე უცხე აშო-სულიყო. პავლეს სახლის წინ მამასახლისი, აკოვა და ათიოლე ვღვხებოდა დარღვნ. ნუკას დედათილი ტირილი და მოთქ-მით თავის შვილს ვაგვავ, მაგრამ ძალით დაბარუნეს და შინ წაიყვანეს. მამასახლისი აკოვდა ელაპარაკებოდა. ნუკას ისევ კუნძზე იჯდა და შვილს დაწყურებდა. უპატრონოდ დაჩრქნოლ სახლიდან ხმა და ძროხა ვამოსულიყვნენ და ძარის ქვეშ თიგს ეტებდნენ. სანეივეზე ქათამები საქმელს დაემტებდნენ, მახალი ფრთებს იბერტყავდა, ბელურებს ვრამბული ვაქპონდათ, მარ-გილონდ მარკოლის ვაქკავი ვაიბოქცა.

მამასახლისის ძმანებით ვილაკა მახარა ვაიხანდა, ყმაწვილის ვადაფარა და თეთონანკ დარაჯად დაღვა. რამდენიმე ვღვხი და მამასახლისი ნუკასთან მივიდნენ.

— ად, რა წაიღო. — უთხრა მამასახლისმა. — მე არ დაუშლი... არ დაგვიშლი... ჩემთვის ვიწვინი... — შინ წაიღო, ვაიყინებო. — უთხრა აკოვამ და ხელი წააღო. ნუკა მოიბოხა და თვის ვარაშემა მღვრით ვიდრებოდა ვადაბედა.

სურათების გამოყენება ტელისში.

— არ გუშევაათ... მოდიხ... არ ვაულოოთ... არ ვაუშევაათ... — ივადრებოდა თოვლში აშოვლებული ნუკა და კარებს არ შორდებოდა.

— თქვენი ქორიშეთ... არ დაგვიშლით... არ წაიბოქცათ... ორმა ვღვხმა ხელი ჩასქიდა და ძალით წაიბოქცეს. — არ წაიბოქცათ... თქვენი ქორიშეეთ... თქვენ ვენა-ვალეეთ... ვამიშვიოთ... ვამიშვიოთ... — იხვეყნებოდა,

ტიროდა, ყვიროდა, ხელებს იქნევდა, მაგრამ ყურადღება არ მიექცის, აკოფის სახლში წაიყვანეს და იქ დააწყვედის.

მასობრივ ვაჭარს არ უშვებდნენ, დღედაღამ განუწყვეტლოვ სწყევლდა, აკოფა ყველას ამშვიდებდა, ვახშირი არ უკამოთ, ადრე დაწვენენ, მაგრამ გვიან დაიძინეს. ნუცა ტახტის ბოლოზე იწვა და თავის შაპონისა და აკოფის ხეჩინვის ყურს უდებდა. ბუხარში ცეცხლი ჩაქრა, მთელს ოთახში სიჩუქე და სინთელ მგვილია. ნუცამ ოდნეწა, წამოიწია, ყურები დაცქვიტა და ჩუბა დაიძინა;

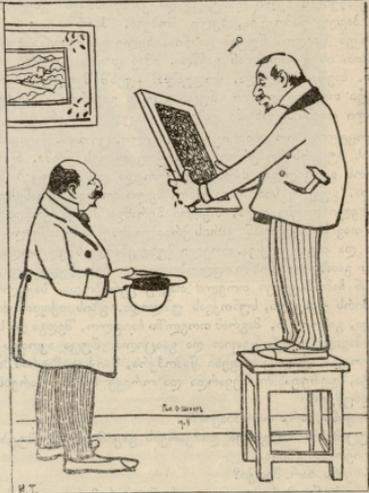
— პაპა... პაპა! — აკოფის ეძინა, არავინ ხმა არ გასცა. ნუცა ნელ-ნელა წამოდგა, ფიქთილიად ბუხართან მივიდა, ბუხრის თავიდან თავის სახლის ვახალები ჩამოიღო და, როგორც წინა დამეს, ფეხშიშველია და პერანგის ამბარ კარებისკენ წვიდა. ყოველ ნაბიჯს შერდებდა ჩერდებოდა, ხეჩინავს ყურს უდებდა, რადენხან წამს ურღულს ეწვიდა; კარები გაიღო, გარდნა გვიდა და შედგა.

ყინვა იდგა. მოაწუნებლით ცა მოკიკიკი ვასკვლივებით იკოა შევდილი. არსიდან მხოურობა არ ისმდა. ნუცამ რამდენიმე ნაბიჯი გადადგა და უღელს წააწყდა. კბილებით და მითითლოვრე ხლებით ავეურები დახსნა, დაახვია, პერანგის ქვეშ ამოიღო და ნელი ნაბიჯით გზას გადადგა. იმის ფეხ-ქვეშ გაყინული თოვლი იმტვრეოდა, სუსტი სიო ტრეტელა ფეხებზე ეხვებოდა ტანს უსუსხავდა, პერანგს უშრიალებდა, თამს უფრილიაებდა. ნუცა ხწინ-ხწინად ჩერდებოდა, აქეთ-იქით იხედებოდა და ქურღებით თავის სახლისკენ მიიპარებოდა. ძარი გამაზნა... აგერ შავი სამქველი... სახლის კარები... კედელზე აყუდებული შეშა... კუნძი და... ფეხით გასინჯა. ის ადგილი შავი და ფხვიერი მიწით მოფინათ. ცოტა ხნით შედგა, შემდეგ სირბილით სახლისკენ გაიქცა, კლიტე გაიღო, შინ შევიდა, კარი გაღარბა და შედგა. შიმშიტ ქშინდა, იკაურობას ათვლიდებოდა, მაგრამ სინთელში მხოლოდ აწყვეტილი ლოგინი და ბუხარში ათირი ნაკარიდა მოსჩანდა. ციოდა. ორი ნაბიჯი გადადგა, ფეხი მაგიას და ცეგ გადაცას დაადგა. დინახა, აილო, ხელით გასინჯა და... გადაადგრა, ჩაქუჩი ქურკელს დევცა, ხმაურობა ასტეხა. ნუცა შეკრთა, შეშინდა, კარვა ხანს ყურს უდებდა. ირგვლივ სამარისებური სიჩუქე იდგა. პერანგის ქვეშ მიღან ავეურები ვამოილო, ერთმანეთზე გადააბა, ტახტზე შედგა, დაბალ ქერს შესწვდა, ავეურები გარდა-გარდამო გადადებულ კოქეს ჩამოაბა და აქულფე გაუკეთა. შემდეგ ტახტი გვერდზე მისწია, ისევ ზელ შედგა და ყულფს ხელი წაავლო. საიდანაც, შორიდან ძალოსს ცხელი მოისმა, ოთახში თითქოს უფრო დაზნელა, შავი უარესად გაცივდა... ნუცა შედგა, გაფრთოლა, თმა ყალზე აუღდა... ძალოსს ცხელი უფრო გარკვევით და ხანგრძლივად მოისმა; ბუხარში სიომ ნუტუბური დაიწყო, კარებმა თითქოს დაიჭრაილა. ნუცამ ფეხებში საქარეოდ ტახტს მოაშორა... ძალოების სროვა საზარლად ეჭობდა, მყეფდა. კარები პრაილებდა, იმტვრეოდა... ქარმა და-

იკრაილა, დაიზუზუნა, დატრაილა... ყოველფე აირია, შეინჩრა, დინგრა...

გაღმა გორაკზე სოფლის სასაფლაოს მოშორებით, თოვლით დაბურულ-დაბორი კუნძებს, ზნობრტლსა და ასკილებზე შუა კარ გლეხს გველი და ვიწრო ორპო ამოთხარია. იქვე ცეცხლი გაქალებინია, გარს შემოსხლოდნენ და საფლავის პატრონის მოლოდინში ხლებს ითბობდნენ. ქარბუქს გრილის ვაჭანდა, ბუჭქანარში დაბტოდა, დასრიალებდა და იქვე იშვებოდა, იკარგებოდა. ოთხმა გლეხმა აკოფის მეთაურობით ექვს დამალ ფიკარ შუა ჩაველილი ნუცას გავამი ამოიტანეს, საფლავეში ჩაუშვეს და ხელში ნინაბით აიღეს. გლეხები მიწას აკიდდნენ, ქარი თოვლს უფრთებდა, მალე ამოავსეს, თავთ ებ დაუღეს, შემდეგ ქალები მოიხადეს, პირუჯვარი გადღწერეს, ამოიხრეს და ცოტა ხნის შემდეგ ქარბუქში მიიმიდნენ. ქარი კი ნუცას საფლავს ისევ თოვლს აუჩრია, მთლად დაშალა და გლეხების ნაფხვურებიც მოშალა. „უხატრონის“ ზველიან ქუნულო დასთაროდა, ასკილი ქანობოდა, ქარი განსვენებს უშღერდა.

მ. აღამაშვილი.

— რას ატეხ, პეტრე? — გამოდენაზე სურათი ვიყიდ, არ ვიცი, როგარ დაგვლო, თავი და ბოლო ვერ გავეძქა...

სხვათაშინი ბაზრუფანაზი.

რ. ბიანიანი

რ. ბიანიანი 1941

ზოგიერთი, ცოცხალ სურათების მოყვარული, ფარდებს ფანტელებსან.

რედაქტორ-გამომცემელი ანტ. შაბადარი.

— არ ციფი, რა სურათია ეს? — ძალიან ანაზისა ვაქს, მანაძე, რაგორა; იმისა — ომი იქნება თუ არა.